

· FØROYA · SOCIAL·DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 46.

Lýsingaprisur fyri petittreglu: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Tírsdag hin 18. novembir 1930.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bilagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

4. árg.

Allir føroyskir fiskimenn brúka nú
v. Toor's
hálandsku oljulaðir.København's »So ciar-
Demokrate bringer fø-
gende ledende Artikel i
Anledning af Mødet
Studentforeningen:

HVAD vil det færøske Selvstyreparti? Ja, hvem ved det? Vi i hvert Fald ikke, thi Færø-Modet i Studentforeningen gav utvetydigt Bevis for, at der raader en saadan Uklarhed og Inkonsekvens indenfor Færøernes Selvstyreparti, at ikke en Gang dets egne Forere kan sige, hvad det arbejder for.

Partiets Formand, Landstingsmand Patursson, driver en aabenlys Løsrivelsespolitik og æreskælder Danmark, hvor han kan komme til det. Men Selvstyrepartiets Næstformand, Lagtingsmand Mitens, stod forleden i Studentforeningen og udtalte uden at blinke, at der ikke i Lagtinget findes noget Parti, som ønsker Adskillelse fra Danmark, og der findes overhovedet paa Færøerne kun meget faa Personer, der ønsker en saadan.

Ja, saadan sagde Hr. Mitens virkelig, og Statsminister Stauning havde Ret, da han slog fast, at dette her var en anden Selvstyretale end den, vi er vant til at høre fra Hr. Paturssons Mund.

Det var unægteligt rart at faa klar Besked paa, om der i det hele taget er andre Færingere end Hr. Patursson, der ønsker Løsrivelse fra Danmark. Hr. Mitens siger, at det er meget faa Personer. Hvor mange er det, Hr. Mitens?

Var det ikke rimeligt og mest passende med almindelig Værdighed, at Selvstyrepartiet lige som Sambandspartiet gik med til at lade en Folkeafstemning vise, hvorledes Færingerne ønsker deres statsretlige Forhold skal være? Det synes vi. Og vi finder, Hr. Stauning har fundet det rette Ord, naar han stempler det som *fejgt og ansvarløst*, hvis Selvstyrepartiet samtidig med at føre Løsrivelses-Agitation og æreskænde Danmark nægter at gaa med til den Folkeafstemning, som ene kan skaffe fuld Klarhed.

Klarhed, ren Besked, det maa nu kræves. Der maa gøres en Ende paa den *danskfjendtlige Agitation* paa Færøerne.

Vil Færingerne bryde Fællesskabet og Samhørigheden med Danmark, saa skal de have Lov dertil, udtalte Hr. Stauning, men det skal være *aabent og ærligt*.

Danmark over vil disse *faste og djærve* Ord finde Tilslutning, og i færøske Kredse gør man klogt i at húske dem og handle derefter.

VIDUR

P/F HAVNAR TIMBURHANDIL

Aftur er nógd av
besta svenska
— viði —
at fáa til hamp-
uligar prísir.

Steinckes sociale Lov-Kompleks.

55 gældende Love eller Lovbestemmelser samlet i 4 Love. — Lov om offentlig Forsorg — Lov om Folkeforsikring — Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring — Lov om Forsikring mod Ulykkestilfælde. — Kodificeringen og Genopbygningen vil betyde en Merudgift for det Offentlige paa 13,2 Mill. Kr. om Aaret. — Socialministerens interessante Forlæggelsestale.

(Fortsat).

Forslaget om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring.

Ministeren gik derefter ind paa en Omtale af Lovforslaget om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring, der fremsættes paany i alt væsentligt i uforandret Skikkelse. Loven vil være kendt fra sidste Rigsdagssamling.

Den afgørende Grund til at fremsætte Forslag til en ny Arbejdsløshedslov i Forbindelse og i nøje Tilknytning til den øvrige Socialreform er naturligvis den, at denne ikke kan eller bør gennemføres, bl. a. med Ophævelse af Hjelpekasserne, for Arbejdsløshedskasse-loven paa forskellig Vis er udbygget og styrket, særlig gennem Oprettelse af Krikskasser med de fornødne offentlige Tilskud.

Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde.

Der oprettes 4 Forsikringsforbund med gensidigt Ansvar.

Hr. Steincke forelagde derefter Forslag til Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde, altsaa Ændringer i den gældende Ulykkesforsikringslov af 1927.

Den nugældende lovpligtige Ulykkesforsikring, der er overtaget af ca. 40 anerkendte Selskaber, er meget dyr. Man bør derfor gaa bort fra den nuværende Ordning, og Valget staar da mellem Statsmonopol eller enkelte store Forsikringsforbund. Af visse Grunde anser man den sidste Form som den i Øjeblikket praktisk mulige Mellemform, hvorfor der i § 15 stilles Forslag om 4 Forsikringsforbund under gensidigt Ansvar, et for Industri, Haandværk, Handel m. v., et for Søfart og Fiskeri, 2 for Landbrug, Skov- og Havebrug, henholdsvis over og under en Ejendomsskyldværdi paa 30,000 Kr. Ved kgl. Anordning kan der dog oprettes flere Forbund, saafremt Organisationen for et klart afgrænset Fags Arbejdsgivere, der

beskæftiger mindst 10,000 Arbejdere, andrager derom. Ved denne Omorganisation spares alene administrativt 1 1/4 Mill. Kroner.

Overgang fra Kapitalerstatning til et Rentesystem.

Det Udvalg, der har forberedt denne Lovrevision, har foreslaaet en Overgang fra Kapitalerstatning til Rentesystemet. Kort udtrykt vil det sige, at Invaliditetserstatning ydes som aarlig Rente, der ved fuldstændigt Tab af Erhvervsvevnen udgør to Tredjedel af Aarslønnen, beregnet efter § 46, dog at Renten normalt skal omsættes til Kapitalerstatning ved Invaliditetsgrader under 50 pCt. og ogsaa ved højere Invaliditetsgrader i særlige Tilfælde kan omsættes, naar den renteberettigede samtykker.

Herved gøres Ordningen meget mere smidig. Ved Dødsrstatningerne bibeholdes det nuværende Kapitalerstatningssystem.

Dagpengesubtilingen ændres.

Hidtil er Dagpengene efter Ulykkesforsikringen paa først begyndt at løbe fra det Tidspunkt, da Ydelse af Pengehjælp fra Sygekassen ophørte, dog senest fra Begyndelsen af den 14. Uge efter Ulykkestilfældets Indtræden, en principielt set irrationel Ordning at lade Sygekasserne bære denne Udgift, da Ulykkestilfælde jo ikke er Sygdom. Jeg har imidlertid ikke turdet gaa videre end til i § 26 at foreslaa, at har Sygekasserne eller Sygeforsikringerne udbetalt Dagpenge i Henhold til Folkeforsikringen i Anledning af Tilskadekomst, der begrundes Krav paa Pengeydelser efter denne Lov, har de Krav paa Refusion fra vedkommende Forsikringsforbund, en næsten selvfølgelig Regel, der imidlertid vil mindske Sygekassernes Udgifter med ca. 150,000 Kroner.

Nedskæringen af 1927 ophæves.

Regeringsforslaget gaar ud paa ganske at Ophæve Nedskæringen 1927 i den gældende Lov § 22, hvorved Udgiften forøges med 1,1 Mill. Kr. Til Gengæld anser Regeringen det ikke for praktisk gennemførligt samtidig at forhøje det i § 41 fastsatte Maximum for Aarslønnen 2100 Kr. til 2700 Kr. Ved Ophævelsen af 15 pCt. Nedsættelsen vil nemlig alle, hvis Aarsløn ligger over 2100 Kr. — for Dagpengeberegninger 2363 Kr. — faa en Forhøjelse paa 17,0 pCt., og videre mener man ikke at kunne gaa, hvorimod man i Overensstemmelse med Udvalgets Forslag — for at undgaa oplagt Operforsikring — har ophævet de nugældende Minimumssatser for Aarslønnen, undtagen for unge Mennesker.

Arbejderforsikringsraadet forenkles.

Arbejderforsikringsraadet 3 Afdelinger slaas sammen til en, den specielle sønderjyske Afdeling forbliver urørt. Der oprettes et Direktorat, og det nye Ulykkesforsikringsraad kommer til at bestaa af 1 Formand og 10 Medlemmer.

Direktoratet skal af sig selv forelægge Raadet alle Tvivlstilfælde, selv indenfor dets eget Omraade, og iøvrigt er det berettiget til ogsaa at forelægge Sager. Alle Direktoratets Afgørelser kan indankes efter deres nærmere Karakter enten for Ulykkesforsikringsraadet eller for Socialministeriet. Herved er formentlig alle berettigede Hensyn til den tilskadekomne eller dennes efterladte, til Arbejdsgiveren, til Raadet selv og til Forenklingen sket Fyldest, og alligevel spares der ca. 20,000 Kr. aarlig alene i Administrationsudgifter til denne ene Institution.

Erhvervsygydomme inddrages.

Forsikringen udvides til ogsaa at omfatte Erhvervsygydomme.

Tandlæge BRENÐ
traffes 11—5. Telf. 114.

Efter dette vil det være mulig at ratificere Konventionen om Erstatning for Erhvervsygydomme, der allerede er ratificeret af 19 Stater.

Nævnes kan endvidere, at der kan ydes Erstatning for Ulykkestilfælde, sket paa Vej til og fra Arbejdsstedet, det offentlige Erstatningspligt udvides til ogsaa at omfatte borgerlige Ombud, Loven kan anvendes paa Ulykkestilfælde hos de i Forsørgelsesanstalter, Straffeanstalter og lign. anbragte, og en Paragraf hjemler Erstatning for Ulykkestilfælde under Forsøg paa at redde Menneskeliv. Udgiften herved paahviler Staten.

Forslaget om Folkeforsikring.

2 Ændringer fra i Fjor. — Barselstilve.

Socialministeren vendte sig derefter til den 3. og sidste Forsikringslov, Forslaget om Folkeforsikring. Den var jo Genstand for grundig Omtale ved Forelæggelsen i Samlingen 1929—30, og Ministeren indskrænkede sig derfor i alt væsentligt til at omtale de Ændringer, det gennemførte Forslag er undergaaet. Ændringerne skyldes Sammenligningen med det nye Forslag om offentlig Forsorg.

Den første Ændring vedrørende Hjælp i Anledning af Fødsel.

Som Følge af dette Forslag ændres § 19 om Barselhjælp saaledes, at Sygekasserne skal yde fri Jordemoderhjælp, at Dagpenge i Barseltilfælde ydes med samme Beløb, som paagældende har sikret sig i Sygdomstilfælde, og for saa vidt Barselsengen varer over 14 Dage, skal Sygehjælp ydes for Resten af Tiden, og at Sygekassen ligeledes skal yde Lægehjælp under Barselsengen, hvor Jordemoderen eller Lægen har skønnet det nødvendigt.

Hjælpen er normalt i 3 Uger, undtagelsesvis i 6 Uger, knyttet til Sygeforsikringen og ydes med faste Takster: 3 Kr. daglig i Hovedstaden, 2,40 Kr. i Købstæderne og 1,80 Kr. paa Landet, en Særhjælp, som altsaa først begynder at løbe, naar de fornævnte 14 Dage efter Fødslen, hvor der skal ydes Sygehjælp, er forløbet.

Kvindelige Erhvervsarbejdere, som ikke kan udføre deres sædvanlige Arbejde uden Skade for sig selv eller Fødslen, kan ogsaa faa Dagpengehjælp for Fødslen, men Hjælpen kan ikke udstrækkes ud over 8 Uger for Fødselens formodede Indtræden. Endelig stilles der Forslag om Hjælp til Moderen, saa hun i indtil 6 Uger efter Fødslen kan blive hjemme og give Barnet Dæ.

Ændringsforslaget angaaende selve Barselhjælpen og Pengehjælpen i de første 14 Dage er anslaaet til 800,000 Kr., hvoraf de 200,000 foreslaas refunderet af Statskassen efter den almin-